

NIEUWSBRIEF KBO

KBOEDE
senioren doen mee!

afdeling Ede

jaargang 31, nr. 6 juni 2024

© Foto A. Heeres - vosje

In dit nummer:

Colofon	2
Voorwoord Van het Bestuur	3
Pastorale bijdrage	4
Energiebox	4
Europese verkiezingen	7
Samen uit eten	9
Agenda O & O Streekproducten	13
Belasting hulp	14
Dagje uit	15
Agenda	16

Interessante informatie:

Terugblik lezing 17 April	5
Jan Modaal Lelystad Airport	6
Zegeltjes sparen	8
Thee zetten	9
Jarige glasbak	10
Geebeejee	10
Dienstplicht	11
Olympisch vuur	12
Onderduiker	15
Sudoku	16

Colofon

Voorzitter Ap Dominicus
t. 0318-79 51 43
email: abdominicus1@gmail.com

1° Secretaris
Adri Koch t. 0318-65 03 68
email: secretaris@kbo-edede.nl

2° Secretaris/Notulist
Erica Kuijper t. 06-54 66 42 06
Email: erica.kuijper@kpnmail.nl

1° Penningmeester
Gijsbert van Ingen t. 06-47 55 22 32
email: penningmeester@kbo-edede.nl

Rekeningnummer voor contributie
en giften
NL02 INGB 000 41 76 610
t.n.v. KBO voor Senioren afd.
Ede-Bennekom

Ledenadministratie
Charles Slangen t. 06-27 09 17 46
email:
ledenadministratie@kbo-edede.nl

Commissie Ontwikkeling &
Ontspanning (O&O)
Coörd. Trudy v. Schoonhoven
t. 0318-64 59 09 / 06-46 89 94 88
trudyvanschoonhoven@planet.nl

Coördinator bezorging
Ons Magazine en Nieuwsbrief
Beer Radstaat
t. 0318-63 29 92 / t. 06-10 51 43 28
email: g.radstaat@hotmail.com

Belastingsservice Ouderenbonden
Coördinator HUBA Douwe Ettema
t. 0318-64 58 31 / 06-55 90 06 46
email: ettema.douwe@gmail.com

Vrijwillige Ouderen Adviseur (VOA)
en Wet Maatschappelijke
Ondersteuning (WMO)
Frans Bik t. 0318-84 29 92
email: fransbikkel1@gmail.com

Pastoraal adviseur
Em. pastor Hans Lucassen

Coördinator Zorg & Welzijn +
Haal en breng service
Thijs Waasdorp
0318-631 256 of 06-53 79 18 54
m.waasdorp@chello.nl

Coördinator PC hulp
Jan Kemman t. 06-38 48 41 12
email: j.kemman@chello.nl

Beheer website en facebook
Annelies Tax t. 0318-61 77 93
email: webmaster@kbo-edede.nl

Redactie Nieuwsbrief
Redacteur Fred Deuning
t. 06-38 15 52 96
email: jefdeuning22745@freeler.nl
+ kbonieuwsbrief@gmail.com

Corrector Mary-Ann Borggreve
Vormgever Erik Erkelens

Deze Nieuwsbrief kunt u ook lezen op onze website www.kbo-edede.nl

Facebook www.facebook.com/KBO-Ede-897647640335670/

Volgende kopij uiterlijk inleveren **3 juni 2024**

Voorwoord

Op het moment van dit schrijven lacht het zonnetje ons toe. Laten we hopen, dat het zo zonnig blijft.

Elders in dit blad kunt u een verslag lezen van de ALV van de KBO Gelderland. Mijn dank aan Erica hiervoor. Na de teleurstelling dat de 1,2% extra op 1 juli 2024 voor de minima en ouderen weggestemd is in de 1^e kamer juist door de partijen, die grote woorden hadden over de laagste inkomens en ouderen. Wij wachten af wat de 4 formerende partijen ons zullen bieden. Als u dit leest, hebt u ongetwijfeld al vernomen hoe wij in Nederland verder gaan.

KBO Ede gaat verder en onze plannen zijn onveranderd. Vertegenwoordigers van KBO Ede zullen de komende maanden diverse bijeenkomsten bezoeken, die over het welzijn van ouderen gaan. Tevens is de commissie voor het 40-jarig jubileum gestart om in 2025 het 40-jarig jubileum op een waardige wijze te kunnen vieren. Schroom niet om mee te denken als lid op welke wijze wij dit lustrum zouden kunnen vieren.

Mocht u ideeën hebben, dan is het fijn als u dit meldt aan het secretariaat. De commissie kan bekijken of uw idee past in het programma. Als het programma bekend is, krijgt u bericht op welke wijze een en ander georganiseerd wordt.

Het Bestuur is doende om alle Edese senioren (max. 170) een bijzondere middag aan te bieden. Het invullen van de belastingen is weer achter de rug. De inleverdatum was 30 april. De belastinginvullers hebben weer uitstekend werk verricht, daarvoor grote dank.

Gaarne wil ik de leden, die de komende maanden gaan genieten van een vakantie, een fijne tijd toewensen.

Ap Dominicus, voorzitter
woensdag 8 mei 2024

Ouderenadvies

Vrijwillige ouderenadviseurs (VOA's) zijn speciaal opgeleide mensen die senioren helpen om antwoorden te vinden bij een hulpvraag. Dit kan op diverse gebieden zijn: *wonen, welzijn, zorg, veiligheid, vervoer en financiën*.

Zij geven onafhankelijk en vrijblijvend informatie, voorlichting en advies aan leden en niet-leden, als service van KBO-PCOB.

De ouderenadviseurs luisteren naar uw verhaal, zij zijn klankbord en informatiepunt. Zij zoeken samen met u naar een oplossing, maar u houdt zelf de regie.

U kunt de (KBO) ouderenadviseurs bereiken via:

Frans Bik

Telefoon: 0318 84 29 92

email: fransbikkel1@gmail.com

Van het bestuur

1. Korte impressie van Algemene Vergadering KBO Gelderland van woensdag 1 mei 2024 in Zalencentrum Wieleman Westervoort

Voor de eerste keer was ik, samen met onze KBO Ede voorzitter Ap Dominicus, bij de Algemene Vergadering van KBO Gelderland. Er lag een uitvoerige agenda op tafel en tevoren waren alle stukken toegezonden. Door veel afdelingen is gehoor gegeven aan de oproep om deel te nemen.

Arie van Alphen (voorzitter KBO-G) opende het overleg en Marina Naijen (bestuurslid) hield een mooie overdenking. Janiska de Wolde (penningmeester) en Roel Kremers (secretaris) hebben het jaarverslag 2023 en de jaarrekening 2023 toegelicht. Er werd later een toelichting gegeven op de begroting voor 2024. Over deze stukken werden door verschillende leden vragen gesteld, die terplekke beantwoord werden.

Het verslag van 10 mei 2023 is zonder wijzigingen vastgesteld. De cijfers zijn door de kascommissie bestudeerd en akkoord bevonden. Er is décharge verleend aan de penningmeester en daarmee aan het bestuur.

Marina Naijen is herbenoemd als lid voor een periode van 4 jaar.

Er is een nieuw Algemeen Reglement opgesteld met het verzoek dit in de afzonderlijke besturen te bespreken en opmerkingen en aanvullingen schriftelijk aan KBO Gelderland te sturen.

Jan Dirk Focker (bestuurslid) gaf een toelichting op de onderzoeksrapportage van de commissie profilering en netwerk KBO Gelderland '... een stip aan de horizon'. In dit rapport staan de uitkomsten van de enquête. Het verzoek is dit in de besturen te bespreken, met name de aanbevelingen en hier schriftelijk op te reageren.

Besluitvorming over het Algemeen Reglement en de '... stip op de horizon' zal plaatsvinden in de volgende Algemene Vergadering op 20 november 2024.

Ik heb het ervaren als een goed overleg met veel respons uit de zaal. Fijn is te zien en te horen dat men heel betrokken is.

Erica Kuijper
1 mei 2024

(Vervolg op pagina 5)

Pastorale bijdrage

Alom gelukkig

Wie vroeger in Griekenland winnaar werd in de Olympische en Korintische Spelen ontving een simpele olijftak als prijs. Deze olijftak mocht alleen van de boom gesneden worden door een kind, van wie beide ouders nog in leven waren, zo was de regel. Zo'n kind noemden de Grieken "amphi-thalès", dat betekent "alom bloeiend, alom gelukkig". Heel goed hebben de oude Grieken hiermee getypeerd wat in hun tijd echt geluk is. Je geborgen weten in het leven, omringd door lieve ouders. Weten dat er in je leven mensen zijn, die in tijden van nood als een

beschermende muur om je heen staan. Voor een kind zijn het, als het goed is, allereerst de ouders en de grootouders. Uiteindelijk heeft ieder mens behoefte aan een vertrouwde kring van mensen, van familie, vrienden, vriendinnen, die er zijn op de beslissende momenten van het leven. Pas dan kun je naar alle kanten bloeien, zoals de letterlijke vertaling van het Griekse woord "amphi-thalès" luidt. Er zijn nogal wat mensen, die hebben moeten ervaren, of dat zij dit primaire geluk niet hebben gekend of omdat het hen veel te vroeg is ontnomen. Dat kan soms schrijnende vormen aannemen of vervelende littekens nalaten.

Ik herinner mij een verzoek dat enkele jaren geleden werd gedaan vanuit de Hartenberg, waar momenteel ruim 200 mensen met een verstandelijke beperking wonen, werken, leren en recreëren. Vele professionals en vrijwilligers werken met hart en ziel aan een omgeving voor cliënten waar zij zich veilig en gelukkig

kunnen voelen. De pastorale dienst vertelde dat er in een woon- en zorglocatie enkele jongens waren die nooit bezoek kregen. Daarom was men op zoek naar jonge mensen die bereid zouden

zijn om "bezoek-ouders" te worden. Ze hoopten dat als er wederzijds sympathie ontstond, deze jongens af en toe ook bij de bezoekers zouden mogen logeren.

"Weet u misschien of er in uw parochie enkele mensen zijn die deze taak op zich zouden willen nemen?"

En tot ons beider genoegen bleek dit helemaal niet moeilijk te zijn. Een aantal jonge mensen waren direct bereid om dit te gaan proberen. Een van hen zei daarbij: misschien ook wel uit dankbaarheid; omdat ik zelf wel dat geluk heb dat ik omringd word door lieve ouders, trouwe vrienden en vriendinnen en gezond ben. Of zoals de Grieken zeiden "amphi-thalès" ben.

Em. Pastor *Hans Lucassen*

EnergieBox

De EnergieBox werkt in opdracht van de overheid. De gemeente Ede subsidieert de EnergieBox. De bewoners kunnen deze geheel gratis aanvragen.

Onze doelgroepen zijn o.a.:

- mensen in slecht geïsoleerde woningen
- met een lichamelijke beperking
- die moeite hebben om rond te komen
- die begeleid wonen

Om deze doelgroepen zo goed mogelijk te bereiken werken we samen met Woonstede, Careander, Solo Plus, Malkander en andere zorginstellingen.

Met de gratis EnergieBox besparen mensen op hun energierekening zonder dat het hen iets kost. Zij krijgen persoonlijke tips van een energiecoach én een doos met energiebesparende producten.

Naast het energieadvies kijken we ook naar de technische staat van het huis en of er kleine aanpassingen nodig zijn.

Kleine aanpassingen zijn bijvoorbeeld tochtstrippen monteren of een isolerend gordijn bij de voordeur ophangen. Hiervoor schakelen wij kosteloos TUD in (Tot uw Dienst).

Sinds 1 maart dit jaar is e.e.a. versoepeld omtrent subsidies. Ook hiervoor kan de EnergieBox ondersteuning bieden.

Wist je dat je € 20,- op je energierekening bespaart als je dagelijks 1 minuut korter doicht? Aanmelden kan direct via mij: Ernst van der Heijden

Tel: 06-822 507 70 - e-mail:

ernst.vanderheijden@energiebox.org

of via de gemeentesite: energiebox.org/ede

Ik had het leven altijd al beschouwd als een ongeneeslijke ziekte waar je uiteindelijk dood aan gaat.

Herman Finkers (na 2007)

Woensdag 17 april 2024, Ede 79 jaar bevrijd!

KBO Ede voorzitter Ab Dominicus heet allen welkom op deze middag die in het teken staat van een lezing door Ed van Seters, voorzitter Stichting Militaire Historie Ede, over Joodse onderduikers in Ede.

Omdat vrede niet vanzelfsprekend is, wordt de middag begonnen met het uitbrengen van een toast met champagne. **LEVE DE VRIJHEID!**

Trudy leest een gedicht voor van Helma Wolf-Catz, 'Zonder Schaduw'. Helma zat ondergedoken in Hotel de Engel in Deventer.

Ed van Seters vertelt het verhaal van Rienus van Elck uit het dagboek Metamorphosen. Het verhaal gaat over de 22-jarige Marcel Hertz die geboren in Sittard, verhuisde naar Hilligersberg en daarna moest onderduiken in Bennekom. Hij is verloofd met Didi Roos die eigenlijk Rachel heet. Vanwege de steeds grimmiger sfeer in het derde jaar van de oorlog en de verplichting om de jodenster te dragen komt

onderduiken in zicht. Die mogelijkheid doet zich voor als het voormalige dienstmeisje van de familie de kwekerij van haar broer aanbiedt.

Afgestudeerd als architect en nu aan het werk als tuindersknecht. Voortaan moet hij door het leven als Rienus van Elck. Rienus verblijft twee jaar op de kwekerij. In mei 1944 wordt hij naar de Goorsteeg in Lunteren gebracht om te gaan werken als boerenknecht. Ook wordt hij actief in het verzet. Als architect kan hij kaarten tekenen van Duitse stellingen en achtergebleven Britse parachutisten helpen.

Wanneer in april de vrijheid in aantocht is, realiseert Rienus zich dat hij zijn eigen naam weer kan dragen. Wanneer dan ook zijn verloofde terugkeert, is voor hem de bevrijding volledig.

Vervolg van het bestuur

2. Koninklijke onderscheiding voor 2 KBO-Ede leden

Tijdens de traditionele Lintjesregen (de dag voor Koningsdag) op 26 april 2024 kregen o.a. 2 KBO Ede leden een Koninklijke onderscheiding namelijk Theo Frumau en Nel Frumau-Dietz. Burgemeester van Ede René Verhulst sprak de gedecoreerden en reikte de lintjes uit.

Bestuur en leden van KBO Ede feliciteren Theo en Nel hartelijk met de Koninklijke onderscheiding.

17 april. Hernieuwde onthulling van de Shermantank in de stromende regen.

Dit is een korte weergave van de man die moest onderduiken en zijn naam moest veranderen om niet te worden opgepakt door de Duitsers.

Met volle aandacht hebben wij geluisterd naar dit bijzondere verhaal dat op een boeiende manier werd verteld. De bevrijders van Ede, de Canadezen, konden pas in november 1945 terug naar huis vanwege het gebrek aan vervoer.

Op deze woensdag 17 april werd ook de Shermantank na onderhoud weer teruggeplaatst, wat een mooie herinnering is aan de bevrijding van ons mooie Ede.

Mia de Munnik

Burgemeester Verhulst en Evert van de Weerd

Burgemeester René Verhulst feliciteert fam. Frumau

Wie zich niet ergert maar verwondert, wordt geen tachtig maar honderd.

Wat en wie is Jan Modaal?

Modaal inkomen

Met het modaal inkomen wordt het meest voorkomende inkomen bedoeld. Het inkomen wat het meest voorkomt in Nederland. Vaak wordt het modaal inkomen gebruikt door het **CPB** (Centraal Planbureau) om bijvoorbeeld maatschappelijke effecten van politieke beslissingen te laten zien.

Het modale inkomen of salaris wordt bruto uitgedrukt en vakantiegeld wordt meegerekend. We zien over de jaren dat het modaal inkomen steeds meer toeneemt. Zo was het modaal inkomen in 2000 € 24.958, in 2010 € 32.500 en in 2020 € 36.500. Het CPB verwacht een verdere stijging in het bruto modale inkomen komende jaren.

Modaal inkomen 2024

Volgens het CPB is de verwachting dat iemand met een modaal inkomen in 2024 € 44.000 bruto per jaar zal verdienen.

Wat en wie is Jan Modaal?

Jan Modaal is een fictief persoon. Een fictieve inwoner van Nederland met het meest voorkomende inkomen.

- Jan Modaal is de benaming voor een werknemer met een doorsnee inkomen
- Zij heeft een koophuis, een partner en 1,8 kinderen

Oftewel, het modaal inkomen. Waarom noemen we het dan niet gewoon het modaal inkomen? Goede vraag. Er zijn tal van definities te vinden online. En er gaan ook veel verschillende bedragen rond. Inclusief en exclusief vakantiegeld. Soms wordt het modaal inkomen uitgelegd als 'de modus'. Je weet wel, die uit de wiskundeles. Maar, hoe zit het volgens het CPB (Centraal Planbureau)?

Het CPB berekent Jan Modaal, ofwel het modaal inkomen, als 79% van het gemiddelde inkomen per arbeidsjaar. Het CPB verwacht dat het modaal inkomen in 2024 € 44.000 euro bruto zal zijn. Dit bedrag is inclusief vakantiegeld.

Wat is gemiddeld inkomen?

Het gemiddeld inkomen is het totale inkomen van een land gedeeld door het aantal mensen wat een inkomen heeft. Je kunt het gemiddeld salaris op verschillende manieren uitrekenen, namelijk netto, bruto, per inwoner, per land, per provincie, per functie, per vakgebied en noem maar op.

Gemiddeld inkomen Nederland

Het gemiddelde inkomen of salaris in Nederland is te vinden bij het CBS (Centraal Bureau voor de Statistiek). We zien daar de voorlopige inkomenscijfers uit 2022. Dit zijn de meest actuele bedragen. Het gestandaardiseerd inkomen lag toen gemiddeld op € 35.400. Dit is dan weer een netto bedrag, berekend per huishouden.

Bron: www.randstad.nl

Lelystad Airport

Er vertrok of landde niet één vakantievlucht. Toch kostte Lelystad Airport in de afgelopen drie jaar maar liefst € 43 miljoen, boven op de ruim 200 miljoen die sinds 2008 aan het vliegveld is besteed. De teller loopt door totdat een nieuw kabinet beslist wat er moet gebeuren.

Follow the Money (FTM) en Omroep Flevoland publiceerden in 2020 over deze 200 miljoen. Dat artikel heette: "Lelystad-airport-kosten". Uit onderzoek blijkt dat de luchtvaart ondersteund wordt met talloze subsidiestromen vanuit gemeenten, provincies, ministeries en de Europese Unie. Schiphol krijgt talloze fiscale en economische voordeeltjes, waar vooral buitenlandse passagiers van profiteren.

Ondertussen groeit na corona de vraag naar vliegverkeer, omdat vliegtickets door al die voordeeltjes aan de luchtvaartindustrie erg goedkoop zijn. Dit heeft negatieve gevolgen voor het klimaat: terwijl andere sectoren minder CO₂ gaan uitstoten, stijgt de CO₂-uitstoot in de luchtvaart. Natuurlijk stijgt daarbij de uitstoot van fijnstof en zitten omwonenden in de herrie.

Binnenkort verkoop van de inventaris?

Eigenaar Schiphol is grootste betaler

Afgaand op de voorgaande jaren zal Schiphol naar schatting nog € 10 miljoen verlies kunnen bijschrijven. Schiphol heeft boeren in Gelderland uitgekocht om Lelystad Airport te laten voldoen aan de vereisten voor een natuurvergunning. Kosten: € 7,5 miljoen. De aandeelhouders in Schiphol Group zijn De Staat 70%, Gem. Amsterdam 20% en Gem. Rotterdam 2%.

(Vervolg op pagina 7)

Vervolg Lelystad Airport

Luchtverkeersleiding blijft dure post

Een grote kostenpost die jaarlijks meetelt is de luchtverkeersleiding. Lelystad Airport kreeg in november 2019 een door 24 personeelsleden (vooral verkeersleiders) bemande verkeersstoren. Dit kostte in de afgelopen drie jaar € 17,4 miljoen.

Waarom druk maken?

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat heeft in 2021 bij monde van minister Cora van Nieuwenhuizen aangegeven dat boven Overijssel en Gelderland de vliegroutes zouden worden aangepast. Er was groot bezwaar tegen de zogenaamde laagvliegroutes. Zo zou er een route komen 'tussen Bennekom en Ede in'. Wij weten dat dit geen reële oplossing kan zijn, alleen al vanwege de ruimte. De gemeenteraad van Ede heeft zich in het verleden al diverse malen tegen de plannen van Lelystad Airport uitgesproken.

Kijkt u maar eens op een wolkeloze dag naar de lucht, als vliegtuigen strepen trekken. Het kan zomaar zijn dat er binnen 15 minuten al wel 4 vliegtuigen zijn overgevlogen. Ondanks het feit dat vliegtuigen door de jaren heen stiller zijn geworden neemt het lawaai door deze kisten wel degelijk toe. Wellicht vliegen er steeds meer toch lager boven Ede dan vroeger. Recent lijkt er door de regering gewerkt te worden aan een nieuwe luchtweg over Utrecht en Gelderland. Het argument is: ruimte maken voor Defensie (de Luchtmacht). Als de Overheid aanpassingen wil doen belooft dat niet altijd iets goeds voor burgers.

Erik Erkelens

Bron: Samenwerkende Actiegroepen Tegen Laagvliegen (SATL)

Europese verkiezingen

Welke partijen zijn er en wat is hun doelstelling? Dat is meteen het lastige van de komende verkiezingen. Ik heb nog weinig gezien van partijen of fracties die mijn stem graag willen krijgen. Stond in uw krant al een advertentie?

Waarom stemmen?

Het Europees Parlement heeft een aantal taken, zoals Europese wetten goedkeuren, afkeuren of aanpassen, de EU-begroting checken en het controleren van andere EU-instellingen, zoals de Europese Commissie. Over de meeste wetsvoorstellen beslissen de Raad en het Parlement samen.

Samen checken de Raad en het Parlement ook de inkomsten en uitgaven van alle EU-instellingen.

Na de verkiezingen van 2024 zijn er 720 Europarlementariërs, waarvan 31 uit Nederland. Ze horen meestal bij een Europese fractie (een politieke groep). Zo'n fractie moet leden hebben uit minimaal 7 landen. Het Europees Parlement blijft 5 jaar zitten, tot de volgende verkiezingen.

Wel stemmen voor de Tweede Kamer en niet stemmen voor de Europese verkiezingen is natuurlijk ondoordacht. De invloed van het Europees Parlement op ons eigen leven is net zo goed van belang. Mocht u spijt hebben van uw stem bij de laatste verkiezingen voor het Nederlandse parlement, dan heeft u zeker nu de kans anders te stemmen.

Het **CDA** zit Europees gezien bij de Europese Volkspartij (EVP). De **ChristenUnie** en **50Plus** zitten bij **EVP**.

De **SGP** zit bij Europese Conservatieven en Hervormers (ECR). **JA21** ook **ECR**.

D66 en **VVD** werken samen met het Europese Renew Europe.

Forum voor Democratie (FvD) heeft geen aansluiting bij een andere fractie en is dus op zich, dat heet formeel 'groep niet ingeschreven'.

Groen Links zit bij de Europese Groene Partij (EGP).

Volt Nederland is ontstaan uit **Volt Europa** en is vertegenwoordigd bij de Europese fractie van de Groenen/Europese Vrije Alliantie (EVA).

Partij voor de Dieren & SP maken deel uit van Europees Unitair Links (GUE)/Noord Groen Links (NGL).

De **PvdA** participeert in De Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten (S&D).

De **PVV** doet het met andere uiterst rechtse partijen in de fractie Identiteit en Democratie (I&D).

Succes de 6^e juni!

Erik Erkelens

Stemwijzer en Kieskompas kunt u gebruiken voor de Europese verkiezingen

Bron: elections.europa.eu

Welkom nieuwe leden

1. Mevr. F. Schumacher
2. Mevr. C. Koger-van den Handel

Zegeltjes sparen

Zegeltjes sparen voor tuinartikelen bij de Dekamarkt of voor een korting bij de visboer, dat doe ik nog altijd.

Op internet kwam ik het volgende artikel tegen wat gaat over de economische waarde van bepaalde zegeltjes. Overigens denk ik dat de Bonuskaart en andere digitale systemen de taak van de zegeltjes bijna helemaal hebben overgenomen. Jammer het zegeltjes plakken heeft iets lekker kneuterigs over zich.

Dit jaar is het honderd jaar geleden dat Douwe Egberts de eerste spaarpunten uitgaf. Daarmee zijn de spaarzegels van de koffiegigant antiek. In de vorige eeuw konden koffieliefhebbers in de geschenkengids een mooie besteding voor hun punten uitzoeken. Een stijlvolle koffiemolen bijvoorbeeld, of kinderboeken over de avonturen van Flip en Flap. Of het eerste volautomatische koffiezetapparaat met filter, de Wigomat. De producten waren exclusief te koop bij de geschenkenwinkel van Douwe Egberts.

Sparen anno 2024

In honderd jaar is er veel veranderd, al is het aantal spaarders nog steeds gigantisch. Douwe Egberts heeft er naar eigen zeggen 4,5 miljoen. Al die spaarders moeten het doen zonder geschenkenboekjes en de cadeauwinkels zijn gesloten. De punten ruil je tegenwoordig in bij Blokker. Hiervoor moet je eerst met je e-mailadres een digitaal DE-account aanmaken of laten aanmaken in een Blokker-winkel. Daar kun je vervolgens ook je stapeltjes koffie- of theepunten – gebundeld in pakketjes van duizend – laten digitaliseren. Je kunt er ook je aankoop doen, maar online bestellen kan ook. Je kunt kiezen voor serviesgoed, koffiezetapparaten en waterkokers. Koffie of thee kopen kan ook. Je kunt je aankoop volledig met waardepunten betalen of aanvullen met geld.

Concurrent Perla van Albert Heijn heeft sinds 1978 een spaarprogramma met koffiezegels, waar nu 1 miljoen spaarders aan meedoen. Kon je vroeger een gratis pak koffie krijgen voor een volle spaarkaart én sparen voor serviesgoed en lepeltjes, sinds 2013 geeft Albert Heijn alleen nog korting op de boodschappen. Maar hoe lucratief is al dat sparen nu eigenlijk?

PRODUCT	HOEVEELHEID	PRIJS*	WAARDE (PUNTEN)	KOSTEN PER PUNT
Douwe Egberts				
Filterkoffie	250 gram	€4	10	€0,40
Filterkoffie	500 gram	€7,50	20	€0,38
Filterkoffie	1000 gram**	€15	140	€0,11
Koffiebonen	1000 gram	€13	40	€0,33
Koffiecupps	20 stuks	€5,20	20	€0,26
Senseo Koffiepads	36 stuks	€5,30	25	€0,21
Pickwick thee, rooibos	20 zakjes voor 1 kop	€2	4	€0,50
				€0,31 (gemiddelde)
Perla				
Filterkoffie	500 gram	€6,70	20	€0,34
Filterkoffie	250 gram	€3,60	10	€0,36
Koffiebonen	1000 gram	€10,80	40	€0,27
Koffiecupps	20 stuks	€4,70	20	€0,24
Koffiepads	36 stuks	€4,70	20	€0,24
				€0,29 (gemiddelde)

* Bij Albert Heijn, peildatum 25-01-2024. ** Verkocht in één verpakking.

Levert het wat op of is het een slimme marketingtruc voor spaarfanaten?

Douwe Egberts-punten

Spaarpunten van Douwe Egberts zijn te vinden op de verpakkingen van DE-koffie, Pickwick-thee en Senseo. In de tabel rechts staan het aantal waardepunten per verpakking en de uitgave per punt. Bij iedere 200 punten gaat er € 1 af van het aankoopbedrag van het product dat je kiest. Een waardepunt is dus een halve cent waard. Wil je bijvoorbeeld een witte cappuccino mok met een rood Douwe Egberts-logo voor € 5 kopen, dan kost dat 1000 waardepunten. Die kun je bij elkaar sparen met 100 pakken filterkoffie van 250 gram à € 4, voor in totaal € 400. Koop je steeds een dubbele verpakking filterkoffie van 1000 gram, dan hoeft je er maar 8 te kopen en betaal je € 120. Wil je een theeglas van € 6,99 kopen, dan heb je 1400 waardepunten nodig. Je moet hiervoor 350 pakjes thee kopen à € 2. In totaal heb je dan € 700 uitgegeven.

Perla-punten

Waardepunten van Perla vind je op koffieverpakkingen van AH Perla en AH Excellent Perla. Deze plak je nog ouderwets op een spaarkaart. Een volle met 250 punten geeft recht op € 2 korting op de boodschappen. Dat betekent dat je voor 1 spaarpunt 0,8 cent krijgt. Dat is meer dan bij Douwe Egberts, terwijl de gemiddelde uitgave per punt nagenoeg gelijk is. Bij Perla krijg je de korting altijd op het volledige assortiment bij Albert Heijn, of je nu koffie, een pizza of servetten koopt. De € 2 korting kun je bij elkaar sparen met 13 pakken koffiepads à € 4,70; in totaal geef je dan ruim € 60 uit. Koop je koffie in een verpakking van 250 gram, dan heb je 25 pakken à € 3,60 nodig; in totaal geef je dan € 90 uit.

Tel uit je winst

Als je toch koffie en thee koopt met waardepunten en je houdt van sparen, dan kun je je voordeel doen met een spaarprogramma. Als je grote verpakkingen koopt, verdienen je er het meest aan. Er is niet één spaarprogramma dat eruit springt als het gunstigste. Als je graag spaart voor geschenken, is Douwe Egberts leuker. Heb je liever korting op boodschappen, dan is Perla favoriet.

Het goede doel

Heb je nog waardepunten in de keukenla, maar geen zin meer in sparen? Dan kun je ze schenken aan een goed doel. Waardepunten van DE kun je omzetten in een gift aan het Nationaal Ouderenfonds, het Oranje Fonds en de Voedselbanken bijvoorbeeld. Soms kan je de waardepunten van DE of Perla ook afgeven bij een goed doel in de buurt.

Mary-Ann Borggreve

Bron: Internet / Plus Magazine

Thee zetten

Mijn collega's hadden nogal eens kritiek als ik 's middags op het werk voor de thee zorgde. Dat is "oude mensen thee". Tja, het was thee met een kleur en de smaak van zwarte thee.

Nu kwam ik in een door zoon Paul Borggreve geschreven internettijdschrift een artikel over thee tegen. Het was in het Engels. Om u te laten meegenieten van dit artikel heb ik het vertaald.

Delicious

"Verrukkelijk verklaarde ze, pakte een glas heet water, trok de verpakking van het theezakje en doopte het driemaal heel snel in het water, alsof ze bang was, dat het nat zou worden. Toen legde ze het op een schoteltje. In het glas was het resultaat: warm water met een licht gele kleur.

Dat is beslist geen verrukkelijke thee dacht ik. Als ik het netjes zeg: "slappe thee, paardenpis en zonde van het zakje." Die zakjes zien er trouwens wel heel luxueus uit.

Lang geleden, maar nog niet zolang dat ik het me niet meer herinner, werd thee gezet in een pot. Dat gebeurde met losse thee in een thee-ei. Het wellen van de theeblaadjes duurde best lang. Gewoonlijk werd een 4 grams zakje met zwarte thee gebruikt.

Het zakje bleef in de pot en de thee werd in toenemende mate lauw en sterker. Bij het laatste kopje vertrok je gezicht alsof je accu zuur binnen kreeg. Is het niet een beetje te sterk zou mijn moeder vragen. "Nee, dat is extra lekker."

Op die manier theedrinken werd voor de jonge artiest iets stoers.

Veertig jaar geleden ontstonden er problemen met de 2 grams zakjes. Niet lang daarna kwamen de smaakjes, kaneel, bosvruchten, kersen en aardbeien.

Het grote geheim werd onthuld: Nederlanders houden van slappe, zeer slappe thee.

Ik dacht, waarom zou je het zakje nog in het water dopen? Dit durfde ik nauwelijks aan mijn jongere zus te vragen, die bereid was naar mijn "college" te luisteren.

Het is toch schandalig, die arme boeren in de derde wereld hebben in de volle zon gezwoegd om deze blaadjes te plukken. Ze leven op de rand van het bestaansminimum. Hun voldoening is dat wij rijke westerlingen genieten van de aroma en de blaadjes tot de laatste vezels.

Hier heb je nu een zakje dat nauwelijks het water heeft aangeraakt en daarna als nutteloos is weggegooid.

"Dan moeten die sufferds maar niet zoveel in een zakje stoppen" verklaarde mijn zus "ik wil slappe thee. Weet je wat. Ik doe er zelfs suiker in. Dat zal ze leren."

Paul Borggreve

Thee

Bij 't ontbijt een kopje thee
Daar begint mijn ochtend mee.
Even lezen in de krant
Met de theepot bij de hand.
Boterham en een beschuit
Zo houd ik 't wel even uit.

Aan wie danken we de thee?
Marco Polo bracht het mee!
Toen hij China had bezocht
Heeft hij daar wat thee gekocht.

Nam het naar het westen mee
Over land en over zee.
In Engeland nu favoriet!
Hoe dat komt weet ik niet

Touwtje, zakje, schepje thee
Daar maak je iets lekkers mee!
Hang dat even in een kop
Giet er kokend water op
Even wachten, dan is 't klaar
Even blazen, drinken maar.

Theo Borggreve

Samen uit eten

Op vrijdag **14 juni** gaan we weer samen uit eten en wel bij het: "**Pannenkoekenhuis Kernhem**" op het landgoed Kernhem. De aanvangstijd zal zijn **18.00 uur**. Naast een uitgebreid assortiment heerlijke pannenkoeken is het ook mogelijk een ander menu te nemen, ofschoon dit beperkt is. Kijk hiervoor op hun website: pannenkoekenboerderijkernhem.nl. Wil je graag meedoen dan kun je voor informatie en aanmelding

contact opnemen met Marja Ankoné, tel.: 0318 62 00 31. Aanmelden tot uiterlijk 7 juni.

Opm.: in de maand juli wil ik, als er voldoende belangstelling is, ook iets organiseren. Kijk hiervoor in de nieuwsbrief van juli/augustus.

Marja Ankoné

Het opmerkelijke verhaal van de jarige glasbak

Den Bosch heeft op 17 mei 1978 een primeur: hier wordt dan de allereerste dichte glasbak van Nederland geplaatst. Inmiddels is het object niet meer weg te denken uit ons straatbeeld en wordt het niet gezien als iets bijzonders, maar het ontstaansverhaal is dat zeker wel.

Glas hergebruiken

Het is 1970 als Babs Riemens en Miep Kuiper uit Zeist op het idee komen glas in te zamelen. Want gebruikt glas, dat verdient een 2^e leven, vinden de dames. Tot die tijd wordt het immers opgehaald door de vuilnisman, die het samen met al het andere afval op de vuilnisbelt gooit. Niet milieuvriendelijk, maar wel de realiteit.

Eerste glasbak

Riemens en Kuiper richten samen met een aantal andere milieubewuste burgers uit de Utrechtse plaats de Stichting Milieuzorg Zeist op en vanuit die positie gaan zij in gesprek met een aantal glasproducenten. Of ze geen interesse hebben om zich te storten op het nieuwe fenomeen glasbak, is hun vraag. Niet iedereen is even enthousiast, maar in 1972 krijgen zij het toch voor elkaar: een halfopen glasbak nabij de lokale supermarkt. De bak is aan een aantal regels gebonden: er mag alleen overdag glas in worden gegooid, de dames moeten er zelf voor zorgen dat de grond rondom de bak glasvrij blijft, zij moeten zelf de bak legen én er moet 5 gulden per week aan huur worden betaald.

Succes

De bak wordt een doorslaand succes. "We kwamen op de televisie en kregen brieven uit het hele land. Allerlei andere bedrijven wilden ook zo'n glasbak plaatsen", vertellen Babs Riemens en Miep Kuiper in een interview uit 2010 met *De Telegraaf*. Toch blijkt al snel dat er niet alleen glas in wordt gegooid, maar troep en dat het een populaire verstopplek is onder kinderen.

De dichte variant

Niet ideaal, en daarom schakelt het ministerie van VROM de firma Maltha Glasrecycling in, een bedrijf dat zich al sinds 1921 bezighoudt met het vervoeren van glas. Een dichte glasbak is het gevolg en de allereerste wordt op 17 mei 1978 neergezet in Den Bosch. Het blijft niet bij die ene bak, want binnen 5 jaar staat heel Nederland vol met glasbakken.

Anno 2018 telt Nederland zo'n 25.000 glasbakken, die jaarlijks voor 421 miljoen kilo gerecycled glas zorgen. Dit glas wordt onder meer gebruikt om nieuwe glazen flesjes van te maken.

Bron: Max vandaag

Contributie 2024

De brieven met de contributienota 2024 zijn door de vrijwilligers rondgebracht bij KBO-leden. Het bedrag is € 26,50 voor alleengaanden en € 46,00 voor echtparen/samenwonenden. Gelieve voor 15 juni 2024 te voldoen.

Penningmeester *Gijsbert van Ingen*

Geebeejee

Gaat er bij u een belletje rinkelen? Nog niet? G.B.J. dan wel? Het zijn de voorletters van mr. Hiltermann. Jaren was hij te horen op de radio, maar hij heeft meer op zijn conto.

Hij was geboren in Argentinië op 1 mei 1914. Zijn ouders woonden daar op dat moment. Omdat zijn geboorte in Argentinië gebonden was aan de Argentijnse wet werden zijn voornamen alleen toegestaan als erkend Spaanse. Voluit waren zijn voornamen Gustavo Bernardo José. Guus of Bernhard konden dus niet wegens de Argentijnse wet.

Na zijn school ging hij in Utrecht Indologie studeren en deed in 1942 zijn doctoraal. Hij studeerde graag en regelmatig, want hij is in 1944 meester in de Rechten geworden en werd in 1972 doctor in de Letteren.

Hiltermann heeft gewerkt bij de Telegraaf, was medeoprichter van Elsevier en hij was eigenaar van de HP (Haagse Post). Eenzijdig was hij zeker niet. Want de hier genoemde studies en werkzaamheden zijn niet compleet.

(Vervolg op pagina 11)

Studentenprotesten

Zijn ze ouder dan 18 geworden, hebben ze nog niet geleerd om goed na te denken.

Vervolg G.B.J.

Waarom zou KBO Ede hem in herinnering brengen na zijn leven? Hij is al lang geleden overleden, namelijk 15 juli 2000 in Amsterdam. De meesten van ons zullen zijn radio optredens in 'De toestand in de wereld, door mr. G.B.J. Hiltermann' zich herinneren. Tussen 1959 en 1999 kon hij beluisterd worden op zondag rond 1 uur. Ik heb ook een persoonlijke herinnering aan hem die ik graag met u deel.

Hiltermann kwam ik tegen bij mijn lerares Duits. Ze was een liberale lerares die losjes afstand hield tot haar leerlingen. Mijn klasgenoot en ik waren een woensdagavond op uitnodiging naar Utrecht gegaan waar ze woonde en werden hartelijk ontvangen. Na de koffie en thee hadden wij

een leuk gesprek over de sfeer op school en over maatschappelijke ontwikkelingen. Rond half tien werd er gebeld en in de huiskamer van de lerares konden wij de sonore stem van een man horen.

Toen hij eenmaal binnen was bleek alras dat hij vaker kwam. Onze lerares haalde een glas uit haar kast en schonk wijn in voor Hiltermann. Hij stelde zich niet voor of maakte aanstalten om ons de hand te schudden. Wij stonden dus niet op uit onze stoel. Vanaf dat moment hadden wij geen enkel woord meer kunnen wisselen en ook onze lerares had niets meer in te brengen.

Mijnheer Hiltermann hield een monoloog en was niet meer te stoppen. Wij zijn na een half uur, zoals zelf omschreven, *afgetaaid* omdat het voor ons niet leuk meer was.

Weer terug op school de volgende dag fantaseerden wij erop los. Zou Hiltermann soms aansturen op een nachtje met haar of was er sprake van een gelijkwaardige vriendschap. Als jongelui meenden wij weinig gelijkwaardigheid te zien. Een open vrouw en een kerel die verbaal geen ruimte laat voor anderen: daar konden wij weinig mee. Wel hadden wij een andere optie bedacht, namelijk dat onze lerares Duits helemaal niet zo open zou kunnen zijn, maar ons had uitgenodigd omdat ze wist dat Hiltermann langs zou komen. In dat laatste geval hadden wij niet moeten aankondigen dat we weer naar huis wilden. Ons excuus was: "Morgenvroeg zou weer een gewone schooldag worden."

We zijn nooit meer uitgenodigd in Utrecht en ik heb Hiltermann nooit meer ontmoet. Misschien maar goed ook, ik kan mensen die geen ruimte laten voor anderen niet echt waarderen.

Erik Erkelens

Bestaat de dienstplicht nog steeds in Nederland?

Van Napoleon tot de Koude Oorlog

De geschiedenis van de militaire dienstplicht in Nederland gaat terug naar de periode 1795-1813, wanneer het huidige Nederland deel uitmaakt van het Franse Keizerrijk. Na 1811 moet een groot aantal Nederlandse mannen, willekeurig gekozen, meevechten in het leger van Napoleon. Wel is er in de 19^e eeuw nog de mogelijkheid om de dienstplicht af te kopen. In de loop van de 20^e eeuw geldt er wel een opkomstplicht voor dienstplichtige mannen.

Na de Tweede Wereldoorlog volgen namelijk de politieke acties in Nederlands-Indië. Ondertussen blijft een mogelijke wereldoorlog tussen de Verenigde Staten, de Sovjet-Unie en hun bondgenoten jarenlang in de lucht

hangen. Desondanks hoeven veel Nederlanders toch niet het leger in, door een medische afkeuring of vrijstelling. Dit laatste geldt bijvoorbeeld voor degenen die in 1959 zijn geboren.

Afgekeurd, vrijgesteld of S5, geen dienstplicht

Gezinnen met meerdere zonen kunnen zich beroepen op de zogeheten broederdienst. "Mijn oudste broer Taco was beroepsmilitair en mijn jongste broer was politieagent. Dus: broederdienst. Er moest iemand wel thuisblijven en dat was ik...", vertelt Jan Slagter bijvoorbeeld in de podcast "De Geboden van Slagter en Dresselhuys."

Andere dienstplichtigen hebben er alles aan gedaan om zichzelf af te laten keuren, op basis van psychische stabiliteit. "Ik had een vriend, die wilde ook niet", aldus Jan Slagter in diezelfde aflevering.

"Als ze 's ochtends moesten aantreden, stond hij in zijn pyjama en riep dan: *ik wil naar mijn moeder toe*. Dat heeft hij 3 maanden volgehouden, toen hebben ze hem weggestuurd met S5 (de laagste militaire score qua geestelijke stabiliteit, red.)."

Verder kunnen homoseksualiteit, het kostwinnerschap en het volgen van een universitaire studie redenen zijn om niet in dienst te hoeven. In 2008 onthult ChristenUnie-politicus Eimert van Middelkoop dat hij in de jaren 70 zijn dienstplicht heeft ontlopen.

(Vervolg op pagina 12)

Het Olympisch Vuur werd bedacht door Nederlandse architect

Het Olympisch Vuur is tegenwoordig niet meer weg te denken van de Olympische Spelen. De traditie is echter nog helemaal niet zo oud. Amsterdam had in 1928 de primeur.

De moderne traditie van het Olympisch vuur werd bedacht door de Nederlandse architect Jan Wils, de ontwerper van het Olympisch Stadion in Amsterdam. Bij het stadion liet hij een 46 meter hoge toren bouwen, de Marathontoren. Het was zijn bedoeling dat iedereen in Amsterdam overdag rook uit de toren kon zien opstijgen en 's avonds vuur. Wel een heel Bijbels beeld. Ik denk dan meteen aan het volk Israël dat door de woestijn trok. In het boek Exodus lees je de volgende tekst

21 En de HEERE toog voor hun aangezicht, des daags in een wolkkolom, dat Hij hen op den weg leidde, en des nachts in een vuurkolom, dat Hij hen lichtte, om voort te gaan dag en nacht.

22 Hij nam de wolkkolom des

daags, noch de vuurkolom des nachts niet weg van het aangezicht des volks.

Tegenwoordig wordt het Olympisch vuur altijd aangestoken door een bekende sporter. In Amsterdam ging dat in 1928 anders. Een medewerker van het gasbedrijf mocht het vuur toen ontsteken. Hierna werd de brandende schaal naar boven getakeld.

Opvallend was overigens dat koningin Wilhelmina in 1928 niet aanwezig was bij de openingsceremonie. De vorstin bleef uit protest weg. Ze was boos omdat er niet met haar was overlegd over de datum waarop de internationale sportmanifestatie zou beginnen. Op het moment van de opening was Wilhelmina in Noorwegen.

Vervolg dienstplicht

Zijn toenmalige werkgever vindt hem onmisbaar, tot opluchting van de latere politicus. Saillant detail: als Van Middelkoop in gesprek met *Vrij Nederland* deze onthulling doet, is hij minister van Defensie...

Bestaat de dienstplicht nog steeds in Nederland?

Als het einde van het millennium dichterbij komt, is de Berlijnse Muur gevallen en is de Koude Oorlog ten einde. Daardoor neemt

de dreiging van een daadwerkelijke oorlog af en is er minder draagvlak voor de dienstplicht. Sinds 1 mei 1997 is de opkomstplicht opgeschort, maar de dienstplicht

In haar plaats verklaarde prins-gemaal Hendrik de Spelen op 28 juli 1928 voor geopend. De afsluitingsceremonie woonde koningin Wilhelmina wel bij.

Fakkeltocht

In 1928 was er nog geen fakkeltocht voorafgaand aan de opening van de Spelen. Die traditie begon pas in 1936, tijdens de Olympische Spelen in nazi-Duitsland. De Olympische vlam werd toen aangestoken door actrices die speelden dat ze priesteressen waren uit de Oudheid. Vanuit Olympia ging de fakkeltocht vervolgens naar Berlijn, waar het vuur onder toezicht van Adolf Hitler werd ontstoken. Deze eerste fakkeltocht werd bedacht door de Duitse sportfunctionaris Carl Diem.

De moderne traditie van het Olympisch Vuur gaat volgens het IOC terug op de oudheid. Tijdens de antieke Spelen zou er een vuur zijn ontbrand op het altaar van de godin Hestia. Dit vuur zou vervolgens gebruikt zijn om andere altaren te ontbranden, onder meer voor de tempels van Zeus en Hera. Helemaal onomstreden is deze bewering niet. Volgens critici is er geen bewijs voor een echte vuurtraditie rondom de antieke Spelen. Bij de tempel van Hera werd wel een eeuwigdurend vuur in stand gehouden, maar die speelde voor zover bekend geen rol bij de Spelen.

Mary-Ann Borggreve

Bron: Internet

bestaat formeel nog steeds. Zodra jongeren in Nederland woonachtig zijn en hun 17e verjaardag hebben gevierd, krijgen ze de zogeheten dienstplichtbrief thuis. Ze zijn niet verplicht om zich te melden, maar kunnen wel opgeroepen worden in het geval van een oorlog of andere uitzonderlijke situatie. Vrouwen van 17 jaar of ouder zijn sinds 2020 eveneens dienstplichtig. Zij krijgen ook deze dienstplichtbrief. Mannen en vrouwen blijven tot hun 45e dienstplichtig. Een hedendaags alternatief voor de klassieke dienstplicht is het Dienjaar Defensie. Jongeren van 18 tot 27 jaar kunnen op diverse gebieden binnen de krijgsmacht werkervaring opdoen. Dit kan een opstapje zijn voor een carrière bij Defensie. Op die manier wil Defensie verbinding met de maatschappij zoeken, maar ook een oplossing vinden voor de eigen personeelstekorten.

Bron: Max Vandaag

Streekproducten

Met de vakantie in aantocht is het altijd leuk om kennis te maken met streekproducten. Soms lijken ze op iets dat we al kennen, soms heb je geen notie wat het is of hoe het zal smaken. Arnhemse Meisjes zouden dus Arnhems moeten zijn. Helaas zijn er, net zoals in de souvenir

markt, dingen die niet kloppen. Delfts Blauw 'made in China' is zo nep als het maar kan. Doesburgse mosterd blijkt gemaakt van Canadese zaadjes. Zo staat er bij menig advocaatje in de landwinkel dat het Veluws is, maar is dan niet op de Veluwe geproduceerd, hopelijk dan wel gemaakt van Barnevelder eieren en Wageningse graanjenever.

Een streekproduct hoort in de streek zelf gemaakt te zijn met producten (grondstoffen) uit dezelfde streek. In 2015 kwam staatssecretaris Dijkema van Economische Zaken al met een streekproductenloket. Deze website zou streekproducten moeten promoten en beschermen. Om de ontwikkeling van echte streekproducten van

de Veluwe te stimuleren heeft Streekeigen Producten Nederland (SPN) (erkendstreekproduct.nl) in samenwerking met het Veluws Bureau voor Toerisme het 'Erkend Veluws Streekproduct' ontwikkeld. Dit regionale keurmerk is in 2012 gelanceerd.

Het landelijk keurmerk Erkend Streekproduct staat voor streekproducten met een gegarandeerde herkomst en verantwoorde productiewijze en met toegevoegde waarde voor de kwaliteit van het landschap.

Erik Erkelens

Bezoek eens:
erkendstreekproduct.nl
www.streekproducten.nl
echtveluwe.nl

Echte streekproductie in de buurt:

- De Grote Voort in Lunteren (Remeker),
- Ecofields in Wekerom (eko vlees),
- IJs van Co in Hoenderloo en
- Meester-Affineurs in Wageningen (kaas).

VetLicht

Zo af en toe kom ik iets tegen dat ik leuk vind. In mijn geval was ik even binnengewipt bij 's Heerenloo, locatie Dr. Den Uylpark in Ede. Daar, binnen in de hal en gang, staat een tafel met spullen die tijdens de dagopvang gemaakt worden. Elk seizoen maken ze andere kaarsen. Met Pasen waren het kleine knuffelhaasjes en op dit moment knalrode kabouters. U kunt er leuke en betaalbare cadeautjes uitzoeken, regelmatig ook andere dingen dan kaarsen. Op facebook staat een pagina waar u een indruk kunt krijgen van wat er in het verleden allemaal gemaakt is.

Gebruik de zoekmachine en typ VETlicht of 'kaars kado vetlicht' en u bent er snel. Daarnaast sorteren ze op deze plek CD's en CD-doosjes (jewel cases) van plastic. Als ze op kleur zijn gesorteerd worden ze versnipperd en wordt het materiaal hergebruikt. U mag uw oude cd's en cd-doosjes tijdens openingstijden bij de dagbesteding inleveren.

Voor een bezoekje: ma. t/m do. 10.00-16.00 uur en vrijdag 10.00-12.00 uur.

Hebt u vragen, dan is er een emailadres: vetlicht@sheerenloo.nl.

Bezoekadres: Dr. Den Uylpark 46, 6716 ES Ede.

Erik Erkelens

Agenda Commissie O & O

- 19 juni** - Fietstocht door de Craats van 20 tot 25 km met tussenstop. Start 14.00 uur Bosroos.
- 21 augustus** - Verjaardagsfeest voor leden die dit jaar precies 80, 90 of 100 jaar zijn geworden of nog worden (Op Uitnodiging)
- 18 september** - Bingo

Gaat u op vakantie?

Zorg dan dat uw huis er bewoond uit blijft zien: laat een bekende regelmatig de post uit het zicht leggen, de voordeur op markeringen controleren, zet 's avonds het licht hier en daar aan met een tijdschakelaar. Laat geen sleutels aan de binnenkant van sloten zitten, meld uw afwezigheid niet op sociale media en laat in huis een 'gewone' situatie achter met een krant en koffie op tafel. Laat contactpersonen weten waar u bent en hoe te bereiken.

Geef de belastingdienst geld terug?

Of moet u geld betalen aan de belastingdienst. Uw aangifte zal de komende tijd worden beoordeeld door de belastingdienst. Misschien hebt u al bericht gekregen van de belastingdienst.

Het team van belastinginvulhulp van KBO & PCOB in Ede (HUBA) heeft het afgelopen seizoen 170 personen kunnen helpen bij het correct invullen van de inkomstenbelasting 2023. Ook is aandacht besteed aan de zorg- en huurtoeslag.

Het merendeel (85%) van de 170 krijgt geld terug van de belastingdienst. Ca. 5 % komt uit op nul. De resterende 10 % zal moeten betalen aan de belastingdienst.

Onze conclusie en advies is om altijd na te (laten) kijken of u in aanmerking komt voor teruggave (via een proefberekening). **Vaak is aangifte doen voordelig.**

Onze collega Jaap Pater is in oktober 2023 overleden. Ons team heeft de klanten van Jaap kunnen overnemen en kunnen ondersteunen bij hun aangifte. Vier invullers voor 170 personen is wel wat veel. Daarom zijn wij erg blij dat er twee nieuwe invulhulpers ons team komen versterken. Paula Butteling en Gijs van Ginkel hebben dit jaar meegelopen met de ervaren collega's. Het komende seizoen zullen zij volop meedraaien in ons team. Welkom.

Wij doen dit vrijwilligerswerk met plezier en zijn blij dat we een groot aantal mensen hebben kunnen helpen. Het werd gewaardeerd dat wij bij u thuis alle gegevens

konden verzamelen om daarna de aangifte (digitaal) te verwerken. U kreeg daarna een afschrift van uw aangifte in de brievenbus.

Soms is het lastig om te achterhalen wat de reden is als een bestaande klant zich niet heeft gemeld. Verhuizing, overlijden of verpleging kunnen een reden zijn dat adressen zijn gewijzigd of opgeheven. Als dat bij ons niet bekend is, dan is ondersteuning lastig. Daarom zullen wij het komende jaar onze bestaande klanten een brief sturen om ze er aan te herinneren dat wij ook het komende jaar weer voor hen klaar staan.

Nieuwe klanten kunnen natuurlijk een beroep op ons gaan doen. In de nieuwsbrieven van KBO en PCOB staan de contactgegevens van de coördinator vermeld.

Op die manier hopen wij u, zowel bestaande maar ook nieuwe klanten, van dienst te kunnen zijn.

Douwe Ettema, coördinator Belastingservice
Ouderenbonden (HUBA) **13 mei 2025**

Word KBO lid

Naast een belangenvereniging voor 55plussers zijn wij een gezelligheidsvereniging. U ontvangt als lid 11 keer per jaar het landelijke blad ONS Magazine en tegelijk ons lokale blad KBO Nieuwsbrief met actualiteit, tips, kortingen en informatie. De contributie voor onze vereniging, KBO Ede, bedraagt in 2024 € 26,50 per jaar voor een alleengaande en € 46,00 per jaar voor een echtpaar of samenwonenden.

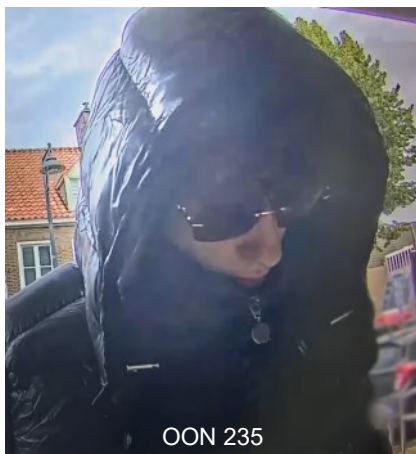
Geef u op via telefoon 06-27 09 17 46, email: ledenadministratie@kbo-edel.nl of bezoek onze website: kbo-edel.nl.

Schoelje herkennen

Het tuig dat hier op de foto staat is het soort dat ouderen in Gelderland oplicht door zich bijvoorbeeld voor te doen als bankmedewerker. Zij hebben al honderdduizenden buit gemaakt.

Belt er iemand die een aantal gegevens van u heeft? Noemt hij/zij uw naam, mogelijk ook een adres of zelfs een bankrekeningnummer? Geef **toch nooit** informatie aan zo'n beller, zeker geen bankpas of pinnummer. Bel direct de bank en de politie.

Herkent u de schavuiten van hiernaast? Bel met de opsporingstiplijn: 0800-6070 en noem het zaaknummer (OON nummer).

Dagje uit naar Aalten

Op 22 april was de laatste dag dat je als NS-abonnementhouder gemakkelijk een medereiziger kon laten profiteren van meereiskorting.

Daar moest gebruik van worden gemaakt. Op 19 april stapten Theo en ik op de trein. De reis ging naar Aalten. Een traject waar de NS en andere maatschappijen bijna twee uur over doen.

Ons doel was het onderduikmuseum.

Het museum is gevestigd in een huis, waar in de oorlog de Duitse Ortskommandantur was gevestigd in de huiskamer aan de voorkant van het huis. Verder woonden hier een gezin met twee kinderen en waren er onderduikers in huis en een geheime drukkerij. Wat moet dit angstig zijn geweest. Uit de verhalen in het museum blijkt dat er heel veel mensen onderduikers in huis hadden.

Overigens zijn in Aalten en naburige plaatsen 1943 zo'n 500 evacués aangekomen. Deze mensen kwamen uit Scheveningen en Den Haag. Zij werden verplicht hun huis te verlaten vanwege de aanleg van de Atlantikwall.

Aaltense Musea bestaan uit twee verschillende musea: Onderduikmuseum en Het Aaltens Industrie Museum.

Heel bijzonder vond ik de expositie over de hoorn industrie. De hoorns van buffels en andere dieren bleven over als de dieren dood waren. Hier in Aalten werden hoorns geïmporteerd en omgetoverd in allerlei producten, denk aan kammen, pijpen, maar ook knopen. Op de foto een colbertje, gebruikt om de knopen aan de man te brengen. Voor elk soort stof was een bij passende knoop te vinden.

Al met al een geslaagd museumbezoek.

Je verbaast je telkens weer over feiten, die voor jou nieuw zijn.

Mary-Ann Borggreve

Onderduiker met een bekende naam

Na het bezoek aan het onderduikmuseum in Aalten las ik een artikel over twee broers, namelijk Theo en Johan van Gogh.

Het artikel stond in een tijdschrift dat tweemaal per jaar door het museum in Aalten wordt uitgegeven.

Theo en Johan zijn familie (achterneven) van Vincent van Gogh. Theo was actief in het verzet. Op 1 maart 1945 werd hij gearresteerd en gefusilleerd.

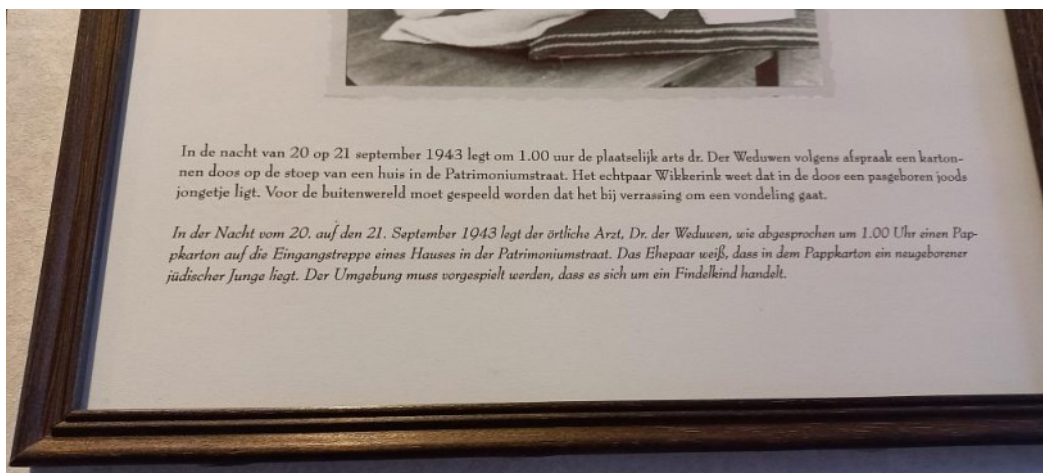
Johan zat als student ondergedoken om de arbeitseinsatz te ontlopen. Hij kwam terecht bij een gereformeerd gezin. Toen hem werd gevraagd om zondags mee te gaan naar de kerk antwoordde hij "Ik ga nooit naar de kerk".

Zijn gastgezin raadpleegde hun predikant. Die gaf aan: "Als de onderduiker de kinderen niet probeert van het geloof af te houden en niet vloekt, dan kan hij wel blijven." Dat gebeurde.

Na de oorlog ging Johan bij de Binnenlandse Veiligheidsdienst werken. Hij vernoemde zijn zoon naar zijn overleden broer. Deze Theo werd bekend om zijn strijd voor absolute vrijheid van meningsuiting. Dit heeft geleid tot zijn dood in 2004 toen hij op straat is doodgeschoten.

Mary-Ann Borggreve
nr. 1

bron: De Panne 2024

Agenda KBO en PCOB

Op de bijeenkomst van KBO Ede en PCOB zijn de leden van beide seniorenverenigingen van harte welkom. Bij activiteiten met een beperkte capaciteit hebben leden van de eigen afdeling voorrang.

KBO Programma

- 19 juni: Fietstocht van 20 tot 25 km. door de Craats, vertrek De Bosroos.
- 21 augustus: Verjaardagsfeestje voor leden die dit jaar hun kroonjaar 80, 90, of 100 vieren
- 18 september: Bingo

De bijeenkomsten vinden plaats in de zaal van het appartementencomplex "De Bosroos", hoek rotonde Proosdijerveldweg/Veenderweg. Ingang aan de Rozenlaan. Aanvang 14.00 uur, tenzij anders vermeld.

PCOB Ede Lunteren Programma

- Informatie op www.pcob.nl/afdelingen/ede/

De bijeenkomsten zijn in "Rehoboth", Driehoek 11 te Ede, tenzij anders vermeld.

PCOB Bennekom Programma

- Informatie op www.pcob.nl/nieuws/activiteiten-pcob-bennekom.

Standaard locatie voor de activiteiten: Gemeentecentrum De Brink, Brinkstraat 39 in Bennekom.

